

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 127/18
Luxembourg, 11. september 2018

Sodba v zadevi C-68/17
IR/JQ

Odpoved delovnega razmerja katoliškemu zdravniku na vodstvenem položaju v katoliški bolnišnici, ker je po razvezi sklenil novo zakonsko zvezo, lahko pomeni prepovedano diskriminacijo na podlagi vere

Zdi se namreč, da zahteva, naj katoliški zdravnik na vodstvenem položaju spoštuje svetost in neločljivost zakonske zveze glede na pojmovanje katoliške cerkve, ni bistvena, legitimna in upravičena poklicna zahteva, kar pa mora v obravnavani zadevi preveriti nemško zvezno delovno sodišče

JQ, katoliške veroizpovedi, je delal kot vodja oddelka interne medicine bolnišnice, ki jo upravlja IR, nemška družba z omejeno odgovornostjo, ki je pod nadzorom katoliškega nadškofa Kölna (Nemčija).

Ko je družba IR izvedela, da je JQ po razvezi s prvo ženo, s katero se je poročil v katoliškem obredu, sklenil novo civilno zakonsko zvezo, ne da bi bila njegova prva zakonska zveza razveljavljena, ga je odpustila. Družba IR meni, da je JQ s tem, da je sklenil zakonsko zvezo, ki po kanonskem pravu ni veljavna, bistveno kršil dolžnost lojalnosti, ki izhaja iz njegove pogodbe o zaposlitvi.

Ta pogodba o zaposlitvi napotuje na temeljno uredbo o cerkveni službi v okviru cerkvenih delovnih razmerij (GrO 1993)¹, ki določa, da je sklenitev zakonske zveze, ki po kanonskem pravu ni veljavna, s strani katoliškega delavca na vodstvenem položaju težka kršitev njegove dolžnosti lojalnosti in upravičuje odpoved delovnega razmerja. V skladu z etiko katoliške cerkve je cerkvena poroka namreč sveta in neločljiva. V tem okviru je treba opozoriti, da nemška ustava cerkvam in ustanovam, ki jim pripadajo, daje pravico do samoodločbe, ki jim omogoča, da v določenih mejah neodvisno upravljajo svoje zadeve.

JQ je odpoved delovnega razmerja izpodbijal pred nemškimi delovnimi sodišči, pri čemer je trdil, da njegova nova sklenitev zakonske zveze ni veljaven razlog za odpoved delovnega razmerja. JQ meni, da je z njegovo odpovedjo kršeno načelo enakega obravnavanja, ker naj za vodjo oddelka, ki je pripadnik protestantske vere ali ni pripadnik nobene vere, nova sklenitev zakonske zveze v skladu z GrO 1993 ne bi imela nobenih posledic za delovno razmerje z družbo IR.

V tem okviru je Bundesarbeitsgericht (zvezno delovno sodišče, Nemčija) Sodišče prosilo za razlago Direktive o enakem obravnavanju², ki načeloma prepoveduje diskriminacijo delavca zaradi njegove vere ali njegovih prepričanj, pri čemer pod nekaterimi pogoji cerkvam in drugim organizacijam, katerih etika temelji na veri ali prepričanju, dopušča, da od svojih zaposlenih zahtevajo delovanje v dobri veri in lojalno do te etike.

Sodišče je v sodbi z današnjim dnem odločilo, da **mora biti odločitev cerkve ali druge organizacije, katere etika temelji na veri ali prepričanju in ki upravlja bolnišnico** (ustanovljeno v obliki kapitalske družbe zasebnega prava), **da svoje delavce na vodstvenih položajih podreja**

¹ Grundordnung des kirchlichen Dienstes im Rahmen kirchlicher Arbeitsverhältnisse z dne 22. septembra 1993 (temeljna uredba o cerkveni službi v okviru cerkvenih delovnih razmerij) (Amtsblatt des Erzbistums Köln, str. 222).

² Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

zahtevam delovanja v dobri veri in lojalno do te etike, ki se razlikujejo glede na versko pripadnost oziroma nepripadnost teh delavcev, predmet učinkovitega sodnega nadzora.³

Nacionalno sodišče, ki obravnava zadevo, se mora pri takem nadzoru prepričati, ali vera ali prepričanje glede na naravo zadevnih poklicnih dejavnosti ali okvir, v katerem se te izvajajo, pomeni bistveno, legitimno in upravičeno poklicno zahtevo glede na navedeno etiko.

Čeprav je v obravnavani zadevi Bundesarbeitsgericht pristojno, da odloči, ali so ti pogoji izpolnjeni, Sodišče navaja, da se strinjanje z opredelitvijo poroke, za katero se zavzema Katoliška cerkev, ne zdi nujno za potrditev etike družbe IR glede na pomembnost poklicne dejavnosti, ki jo je opravljal JQ, namreč zagotavljanje zdravstvenega svetovanja in oskrbe v okviru bolnišnice ter vodenje oddelka interne medicine, katerega predstojnik je bil. Zato se zdi, da to ni bistveni pogoj poklicne dejavnosti, kar potrjuje okoliščina, da so bila podobna delovna mesta zaupana delavcem, ki niso katoliške veroizpovedi in za katere tako ni veljala enaka zahteva delovanja v dobri veri in lojalno do etike družbe IR.

Sodišče poleg tega navaja, da se glede na spis, ki mu je predložen, zadevna zahteva ne zdi upravičena. Vendar mora Bundesarbeitsgericht preveriti, ali je družba IR dokazala, da glede na okoliščine zadeve obstaja verjetna in resna nevarnost posega v njeno etiko in pravico do avtonomije.

V zvezi z vprašanjem, povezanim z dejstvom, da direktiva Unije v razmerjih med posamezniki načeloma nima neposrednega učinka, temveč zahteva prenos v nacionalno pravo, Sodišče opozarja, da morajo nacionalna sodišča nacionalno pravo, s katerim je bila prenesena direktiva, razlagati kar najbolj v skladu z njo.

Če se izkaže, da nacionalnega prava, ki se uporablja (v tem primeru nemški splošni zakon o enakem obravnavanju), ni mogoče razlagati v skladu z Direktivo o enakem obravnavanju, kakor jo je Sodišče razložilo v sodbi z današnjim dnem, Sodišče pojasnjuje, da nacionalno sodišče, ki obravnava spor med dvema posameznikoma, nacionalnega prava ne sme uporabiti.

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da je **prepoved vsakršne diskriminacije na podlagi vere** ali prepričanja **zavezujoča kot splošno načelo prava Unije, ki je zdaj določeno v členu 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, in sama po sebi zadostuje, da je posameznikom podeljena pravica, na katero se lahko sklicujejo v sporu s področja, ki je zajeto s pravom Unije.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

³ Sodišče se v zvezi s tem sklicuje na svojo sodbo z dne 17. aprila 2018, Egenberger ([C-414/16](#)); glej tudi sporočilo za medije [št. 46/18](#)), glede zahteve po verski pripadnosti za delovno mesto v okviru cerkve.